

УДК 342.924

Вадим Віталійович МАЛЬЦЕВ,

слухач магістратури групи Ф1-101м ХНУВС

*Науковий керівник: доцент кафедри адміністративного права і процесу**факультету № 3 ХНУВС кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Завальний М. В.***ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА –
НОВОЇ ГАЛУЗІ ПРАВА І НАУКИ**

В умовах демократизації публічних відносин і децентралізації державної влади в Україні ефективність реформування вітчизняної адміністративної сфери залежить не тільки від установлення та закріплення чіткої системи адміністративних норм, а й від зміни ставлення до процесуальних аспектів функціонування органів публічної адміністрації. Вирішення цього завдання актуалізує проблему оновлення теоретико-методологічної бази адміністративно-правової науки на новому етапі розвитку сучасної науки і практики. Насамперед це стосується потреби формування сучасного розуміння такого ключового поняття в сучасному адміністративному праві, як «адміністративний процес».

Поняття «адміністративний процес» вважається базовим у вітчизняному адміністративному праві. Проте сьогодні юридична наука все ще не має єдиного, уніфікованого підходу до визначення сутності цього поняття, яке сучасні дослідники переважно розглядають у широкому і вузькому розумінні.

У вузькому розумінні, зазначає В. П. Тимошук, адміністративний процес розглядається як діяльність із розгляду справ про адміністративні правопорушення та застосування заходів адміністративного примусу. У такому розумінні адміністративний процес має виключно правоохоронний зміст і тому найчастіше позначається як «адміністративно-юрисдикційний процес». Прихильники розуміння адміністративного процесу саме як юрисдикційної діяльності будь-яку іншу діяльність, урегульовану нормами права (М. Пискотін, Н. Саліщева, А. Самойленко та ін.), називають не процесами, а процедурами.

У широкому розумінні під поняттям «адміністративний процес», окрім зазначеного адміністративно-юрисдикційного процесу, розуміється також різного роду управлінська діяльність щодо розгляду і розв'язання конкретних справ, які виникають у сфері державного управління. Згідно з таким «управлінським» підходом (представниками якого є зокрема О. Бандурка, Д. Бахрах, Ю. Битяк, А. Коренєв, Г. Петров, М. Тищенко та ін.) адміністративний процес визначається як «позитивний адміністративний процес», що поширюється не тільки на юрисдикційну, а й на регулятивну діяльність адміністративних органів і розглядається як урегульований нормами адміністративно-процесуального права порядок розгляду індивідуально-визначених справ у сфері виконавчої діяльності органів державної влади, а у передбачених законодавством випадках – й іншими, уповноваженими на те органами. Таким чином, у найзагальнішому вигляді поняття «адміністративний процес» охоплює собою всю сукупність наявних адміністративних процедур.

На даний момент існує юрисдикційна, судова і управлінська концепція адміністративного процесу. Усі три зазначені концепції мають як свої переваги, так і недоліки, але ми вважаємо доцільним зупинитись саме на розгляді управлінської концепції адміністративного процесу.

Т. О. Гуржій указує, що у вітчизняній правовій теорії отримала найбільше визнання управлінська концепція адміністративного процесу. Її прибічники наполягають на тому, що адміністративний процес не повинен і не може обмежуватись роллю організаційно-правового «регулятора» юридичних конфліктів. На їх думку, подібне розуміння адміністративного процесу не відображає всієї повноти цього явища. Стверджується, що особлива, процесуальна форма є притаманною усій правозастосовній діяльності органів публічної влади, а не лише її окремим аспектам, які безпосередньо пов'язані із застосуванням заходів примусу. Таким чином, межі функціонування адміністративного процесу, крім власне юрисдикційної сфери, поширюються на все розмаїття управлінських (неконфліктних) справ. З огляду на свою специфіку, в юридичній літературі окреслений підхід отримав назву «широкого».

Ми повністю погоджуємось з автором, та вважаємо особливо важливим підкреслити неможливість обмеження адміністративного процесу роллю організаційно-правового «регулятора» юридичних конфліктів.

Представники даної наукової течії формулюють багато різних визначень поняття адміністративного процесу. Їх загальний сенс цілком можна звести до наступного положення: адміністративний процес – це діяльність суб'єктів державно-владних повноважень з приводу реалізації ними законодавчо встановленого порядку застосування кореспондуючих матеріальних норм права.

Таким чином, ми робимо висновок, що майбутнє адміністративно-процесуального права, як науки та галузі права, має формуватись саме на основі управлінської концепції, відповідно до якої регуляторний вплив вказаної юридичної галузі поширюється на усі види виконавчо-розпорядчої діяльності органів публічної влади.

Одержано 17.04.2018



УДК 342.95

Валентин Сергійович МЕЛЬНИК,

слухач магістратури групи Ф1-102м ХНУВС

*Науковий керівник: доцент кафедри адміністративного права і процесу**факультету № 3 ХНУВС кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Завальний М. В.***ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ
ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

Так як Україна є правовою державою, то відповідно основним її завданням стоїть охорона прав і свобод своїх громадян. Особливу увагу потрібно приділити категорії неповнолітніх осіб віком від 16 до 18 років, серед яких останнім часом зросла кількість вчинення адміністративних правопорушень. Відповідно для цього було розроблено ряд заходів на попередження вчинення правопорушення саме цієї категорії осіб. Адже а адміністративна відповідальність відповідно

до КУПАП настає з шістнадцяти років. Але законодавець врахував соціально-психологічні властивості цієї вікової категорії та встановив особливий порядок настання відповідальності, тобто це свого роду пом'якшуюча обставина. Так згідно статті 24-1 КУПАП до неповнолітніх застосовуються наступні заходи впливу: 1) зобов'язання публічного або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого; 2) попередження; 3) догана або сувора догана; 4) передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання.

З цього можна побачити що ці заходи мають більше психологічний вплив на особу та її свідомість. Тобто можна надіятись що особа зрозуміє що її поведінка є ганебною та в майбутньому не буде її допускати. Також слід зазначити що великий внесок у поведінку особи мають батьки. І за неналежне виконання своїх батьківських обов'язків, що негативно впливають на дитину також несуть відповідальність відповідно до ст. 184 КУПАП. Адже правильне виконання своїх батьківських обов'язків значною мірою впливають на вчинення неповнолітніми адміністративних правопорушень.

Також за ряд правопорушень законодавець передбачив можливість притягнення неповнолітніх до адміністративної відповідальності на загальних підставах, такі як: статтями 44, 51, 121–127, частинами першою, другою і третьою статті 130, статтею 139, частиною другою статті 156, статтями 173, 174, 183-1, 185, 190–195 Кодексу України про адміністративні правопорушення. На мою думку це є справедливим, адже вищезазначені правопорушення несуть більшу небезпеку суспільству.

Можна також виділити ще одну особливість притягнення неповнолітніх до відповідальності. Це є те, що притягнення до відповідальності відбувається в судовому порядку згідно ст. 221 КУПАП, натомість адміністративний протокол щодо неповнолітніх складається на загальних засадах.

Отже виходячи з вищезазначеного можна зробити висновок що вищезазначена система покарання за вчинення неповнолітніми правопорушень є не досить дієвою і потребує удосконалення. Адже кількість правопорушень, які вчиняються неповнолітніми зростає, а це і відображає недосконалу систему притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх осіб.

Одержано 17.04.2018



УДК 342.92(477)

Валерія Бесланівна МІЩЕНКО,

курсант групи Ф3-105 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 ХНУВС кандидат юридичних наук Кириченко О. Ю.

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРИМУСУ

Вирішальна роль у боротьбі з правопорушеннями належить державі. Воно має спеціальний апарат примусу. Правові норми визначають, за що державні органи можуть застосовувати методи примусу, види і розміри примусових заходів і порядок їх застосування.

Його мета – примусити конкретних суб'єктів дотримуватись певних приписів та утримуватись від тих чи інших дій.

Досягнення бажаного результату при використанні методу примусу здійснюється всупереч волі суб'єкту, при його внутрішній, а досить часто і зовнішній протидії.

Адміністративний примус – це особливий різновид державно-правового примусу, тобто визначений нормами адміністративного права комплекс заходів щодо фізичних та юридичних осіб, які виражаються у вигляді особистих, майнових, організаційних обмежень їх прав, свобод та інтересів у випадках вчинення цими особами протиправних діянь (у сфері відносин публічного характеру) або в умовах надзвичайних обставин у межах окремого адміністративного провадження задля превенції та припинення протиправних діянь, забезпечення провадження в справах про правопорушення, притягнення винних осіб до відповідальності, попередження та локалізації наслідків надзвичайних ситуацій.

Ознаками адміністративного примусу є:

– він є об'єктивно необхідним **методом, цілеспрямованим способом поведінки, набором певних дій і засобів**, які повторюються й сприяють вирішенню завдань соціального, публічного управління, застосовується на основі переконання у сфері реалізації виконавчо-розпорядчої діяльності держави;

– **офіційний, державно-владний характер**, застосування його здійснюється лише від імені держави уповноваженими державними органами та їх посадовими особами у процесі реалізації ними державно-владних повноважень, звідси й виникає відповідний характер примусової діяльності;

– **множинність та розмаїття суб'єктів застосування** адміністративно-примусових заходів, на противагу моно-суб'єктному характеру застосування заходів всіх інших різновидів державно-правового примусу. Кількість відповідних суб'єктів постійно змінюється;

– **чисельність осіб, щодо яких здійснюється застосування** адміністративно-примусових заходів;

– **відсутність службового підпорядкування** між суб'єктами застосування адміністративно-примусових заходів (активними учасниками) та особами, щодо яких здійснюється застосування зазначених заходів

– **специфіка фактичних підстав застосування**. Наявність цієї ознаки адміністративного примусу слід особливо виділити, оскільки вона є характерною лише для цього виду державно-правового примусу. А саме, для будь-яких інших видів державно-примусової діяльності єдиною фактичною підставою є протиправне діяння, і за його відсутності не має взагалі правових підстав для застосування державного примусу.

Адміністративно-примусові заходи можуть застосовуватися як при вчиненні протиправних діянь, так і при настанні особливих умов, передбачених у законодавстві (епідемії, епізоотії, стихійних лих, катастроф техногенного характеру та